NN 144/2021 (27.12.2021.), Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-83/20-7 od 29. studenoga 2021.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2488

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda dr. sc. Sanje Otočan, predsjednice vijeća, mr. sc. Inge Vezmar Barlek, Dijane Vidović, Senke Orlić-Zaninović i Marine Kosović-Marković, članova vijeća te više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutom u povodu zahtjeva Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, Z., na sjednici vijeća održanoj 29. studenoga 2021.

presudio je

I. Ukidaju se:

članak 13., članak 14., članak 23. stavci 4., 5., 6., 7. i 8., članak 24. i članak 25. Odluke o nerazvrstanim cestama Općine Čeminac (»Službeni glasnik Općine Čeminac«, 6/19., 5/20. i 7/20.).

II. Obustavlja se postupak u odnosu na članak 2. stavak 1. alineju 1. Odluke o nerazvrstanim cestama Općine Čeminac (»Službeni glasnik Općine Čeminac«, 6/19., 5/20. i 7/20.).

Obrazloženje

1. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja (sada: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine) podnijelo je na temelju članka 82. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. – pročišćeni tekst, 137/15. – ispravak, 123/17. i 98/19.; u daljnjem tekstu: ZoLP(R)S) zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o nerazvrstanim cestama Općine Čeminac (»Službeni glasnik Općine Čeminac«, 6/19.; u daljnjem tekstu: Odluka). Podnositelj osporava članak 2. stavak 1. alineju 1., članak 13., članak 14., članak 23., članak 24. i članak 25. Odluke.

2. Podnositelj zahtjeva ističe da je 9. lipnja 2020. donio odluku o obustavi od primjene osporavane Odluke u dijelu koji se osporava u ovom upravnom sporu.

3. Obrazlažući zahtjev navodi da je osporavana Odluka donesena na temelju članka 109. Zakona o cestama (»Narodne novine«, 84/11., 22/13., 54/13., 148/13. i 92/14.; u daljnjem tekstu: ZC) i članka 2. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine«, 67/08., 48/10. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 74/11., 80/13., 158/13. – odluka i rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 92/14., 64/15., 108/17.; u daljnjem tekstu: ZSPNC), a koji nije pravna osnova za donošenje osporavanog općeg akta. Podnositelj nadalje ističe da je definicija pojma »nerazvrstane ceste« u smislu članka 131. stavka 1. ZC-a vezana uz upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, slijedom čega članak 2. stavak 1. alineja 1. osporavane Odluke nije u skladu sa zakonom. Što se tiče članaka 13. i 14. osporavane Odluke kojima se uređuje pojačano održavanje nerazvrstanih cesta, podnositelj zahtjeva ističe da pojam »pojačano održavanje nerazvrstanih cesta« nije propisan ni definiran ZC-om. Članke 23., 24. i 25. osporavane Odluke podnositelj smatra nezakonitima jer je tim odredbama prekomjerna uporaba nerazvrstanih cesta uređena na način koji nije u skladu sa ZC-om. Smatra da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave nije zakonom ovlašteno prenijeti ovlast iz članka 109. stavaka 1. i 2. ZC-a na izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave, kao što je učinjeno osporavanom Odlukom (članak 23. stavak 5. Odluke). Poziva se i na praksu ovoga Suda u usporedivim situacijama. Nadalje ističe da ZC, na temelju kojega je osporavani opći akt donesen, ne propisuje ovlaštenje ni predstavničkog ni izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave za određivanje naknade za zauzimanje nerazvrstane ceste te naknade za prekopavanje nerazvrstane ceste.

4. Donositelj osporavanog akta dostavio je Sudu očitovanje o zahtjevu iz kojega proizlazi da je Općinsko vijeće Općine Č. dana 6. travnja 2020. donijelo Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama (»Službeni glasnik Općine Čeminac«, 5/20.), a dana 26. lipnja 2020. donesena je Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o

nerazvrstanim cestama (»Službeni glasnik Općine Čeminac«, 7/20.) kojom su izmijenjene osporavane odredbe Odluke. Odluke su dostavljene Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine na nadzor zakonitosti u skladu s člankom 79. stavkom 2. ZoLP(R)S-a.

5. Dopisom od 23. srpnja 2020. podnositelj zahtjeva obavijestio je Sud da je osporavani opći akt usklađen sa zakonom u dijelu koji se odnosi na definiciju nerazvrstane ceste i prekomjerne uporabe cesta, dok je članak 23. Odluke i dalje neusklađen sa zakonom.

6. Osporavanu Odluku donijelo je Općinsko vijeće Općine Č. na sjednici održanoj 9. kolovoza 2019. na temelju članka 109. ZC-a, članka 2. ZSPNC-a i članka 30. Statuta Općine Čeminac (»Službeni glasnik Općine Čeminac«, 1/18.). Odluka je izmijenjena Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama (»Službeni glasnik Općine Čeminac«, 5/20.) i Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o nerazvrstanim cestama (»Službeni glasnik Općine Čeminac«, 7/20.).

7. Osporavane odredbe Odluke propisuju:

7.1. Članak 2.

Pojedini izrazi u smislu ove Odluke imaju sljedeće značenje:

'Nerazvrstane ceste' su ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima propisanim Zakonom i drugim propisima,a koje nisu razvrstane kao javne ceste.

7.2. Članak 13.

Pojačano održavanje nerazvrstanih cesta obuhvaća radove kojima je osnovni cilj sačuvati prvobitno stanje nerazvrstane ceste s njenim prometnim elementima, te radove na korekcijama elemenata ceste u smislu poboljšanja odvijanja prometa.

Pojačano održavanje obuhvaća radnje:

– obnavljanje, zamjena i ojačanje donjeg stroja kolnika i kolničke konstrukcije većeg opsega,

– dogradnja nogostupa, parkirnih mjesta i sl.,

– obnavljanje i zamjena objekata i uređaja za oborinsku odvodnju,

– obnavljanje i zamjena završnog sloja kolničke konstrukcije većeg opsega,

– sanacija odrona, potpornih i obložnih zidova i klizišta,

– zamjena i veći popravak dijelova cestovne građevine (propust i sl.),

– ublažavanje nagiba pokosa i ostali radovi na zaštiti kosina od erozije,

– dopuna prometne signalizacije, uređaja i opreme ceste kojima se mijenja osnova postojeće regulacije prometa,

– korekcija prometno-tehničkih elemenata i manja proširenja u svrhu povećanja sigurnosti i propusne moći.

7.3. Članak 14.

Radovi u okviru pojačanog održavanja izvode se na temelju odgovarajuće tehničke dokumentacije.

7.4. Članak 23.

Pravna ili fizička osoba u obavljanju čije gospodarske djelatnosti dolazi do prekomjerne uporabe nerazvrstane ceste teškim ili srednje teškim vozilima, dužna je platiti naknadu za prekomjernu uporabu nerazvrstane ceste.

Pod teškim i srednje teškim vozilima iz stavka 1. ovog članka smatraju se vozila ukupne mase veće od 7,5 tona.

Djelatnost iz stavka 1. ovog članka i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe nerazvrstane ceste utvrđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju ceste.

Prije korištenja nerazvrstane ceste korisnik je dužan uplatiti polog za otklanjanje eventualne štete.

Visinu naknade za prekomjernu uporabu nerazvrstane ceste, te visinu pologa utvrđuje Načelnik posebnom Odlukom.

Rješenje o prekomjernoj uporabi nerazvrstane ceste donosi Jedinstveni upravni odjel Općine Čeminac.

Komunalni redar očevidom na licu mjesta utvrđuje oštećenja izazvana prekomjernom uporabom nerazvrstane ceste, o čemu se sastavlja zapisnik.

Radove na dovođenju nerazvrstane ceste u stanje koje je prethodilo oštećenju izazvanom prekomjernom uporabom nerazvrstane ceste obavlja se o trošku pravne ili fizičke osobe iz stavka 1. ovog članka.